

**Ақмола облысы білім басқармасының
«Агротехникалық колледжі, Аршалы кенті» мемлекеттік коммуналдық
қазыналық кәсіпорнының (бұдан әрі – Колледж) қызметіндегі сыбайлас
жемқорлық тәуекелдеріне жүргізілген ішкі талдау нәтижелері бойынша
01.06.2023-02.06.2024 ж.ж. үшін аналитикалық ақпарат**

Аршалы кенті

30 маусым 2024 жыл

«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» 2015 жылғы 18 қарашадағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі Төрағасының 2016 жылғы 19 қазандағы № 112 бұйрығы «Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу мақсатында «Ішкі сараптама жүргізу туралы сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау» 20.05.2024 жылғы № 41- ө. Бұйрығы қабылданды

Талдау кезеңі: 2024 жылғы 1 маусымнан 2024 жылғы 1 шілдеге дейін.

Талданатын кезең: 2023 жылдың 1 маусымынан 2024 жылдың 2 маусымына дейін.

Ақмола облысы әкімдігінің 2019 жылғы 10 желтоқсандағы № А-12/612 қаулысымен (бұдан әрі – Жарғы) бекітілген «Агротехникалық колледжі, Аршалы кенті» МКҚК Жарғысы бар.

Ақмола облысының білім басқармасы басшысының 2023 жылғы 20 сәуірдегі № 64-л/с бұйрығымен Энграф Татьяна Анатольевна «Агротехникалық колледжі, Аршалы кенті» МКҚК басшылық жасау қызметіне тағайындалды.

Колледж басшысының 2024 жылғы 20 мамырдағы №41-ө бұйрығымен сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу бойынша жұмыс тобы бекітілді. Жұмыс тобы сыбайлас жемқорлықтың ықтимал орындарын анықтаумен, сыбайлас жемқорлықтың алдын алу шараларын әзірлеумен, сондай-ақ ішкі рәсімдер мен бақылау тетіктерін талдаумен және жетілдірумен айналысатын болады. Топтың негізгі мақсаты – колледж қызметінің тұтастығын, ашықтығын және тиімділігін қамтамасыз ету, сонымен қатар оның қызметкерлері мен студенттерінің мүдделерін қорғау.

«Агротехникалық колледж, Аршалы кенті» МКҚК міндеті – ауыл шаруашылығы саласындағы мемлекеттік саясатты жүзеге асыру. Жарғыға сәйкес колледж 23 қызметті жүзеге асырады.

Колледж қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау барысында мыналар анықталды:

«Нормативтік құқықтық актілер» бағыты.

Талданып отырған кезеңде 185 (жүз сексен бес) нормативтік құқықтық акт (бұйрық) әзірленді, оның ішінде: негізгі қызмет түрлері бойынша – 120 (жүз жиырма), жеке құрам бойынша – 65 (алпыс бес).

Колледжге барлық тапсырыстар құрылымдалған, жылдың басынан аяғына дейін нөмірленген. Барлық бұйрықтар бұйрықта сипатталған әрекеттерді бақылайтын заңдарға сәйкес жасалады. Тәуекелдер анықталмады.

«Жеке құрамды басқару» бағыты.

Жұмысшылар саны 2024 жылғы 1 маусымдағы жағдай бойынша 78 (жетпіс сегіз) бірлік, нақты саны 78 (жетпіс сегіз) бірлік, оның ішінде 40 (қырық) педагогикалық қызметкерлер, 4 (төрт) әкімшілік ғимарат, басқа қызметкерлер 34 (отыз төрт) адам.

Кадрлардың тұрақтамауын талдау 2023 жылғы 1 маусымнан 2024 жылғы 2 маусымға дейінгі кезеңде 19 (он тоғыз) еңбек шарты жасалғанын көрсетті: 7 (жеті) ЖОБ қызметкері және 12 (он екі) техникалық персонал жұмысқа қабылданды. 16 (он алты) еңбек шарты бұзылды, оның ішінде: 5 (бес) ЖОБ қызметкері және 11 (он бір) техникалық персонал. Барлық жұмыстан босатылған қызметкерлер ҚР Еңбек кодексінің 49-бабының 5-тармағына сәйкес (қызметкердің бастамасы бойынша) жұмыстан шығарылды. Жұмыстан шығару себептері: зейнеткерлік жасқа жету – 7 (жеті), жаңа тұрғылықты жерге көшу – 5 (бес), басқа себептер бойынша – 4 (төрт).

Қызметкерлердің жеке істерін тексеру кезінде жеке куәлік, еңбек кітапшасы, білімі туралы диплом, аттестат және қызметкердің жеке басын және кәсіби қасиеттерін растайтын басқа да құжаттары тексерілді. Жеке істерді қарау қызметкерлердің лауазымдық нұсқаулықтарға қойылатын талаптарға сай келетінін, сондай-ақ қажетті біліктілік пен жұмыс тәжірибесінің бар екенін көрсетті.

Қазақстан Республикасы Бас Прокуратурасының жанындағы Құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі комитетінің ақпараттық-анықтамалық жазбаларына сәйкес, қызметкерлердің жеке істерінде сотталғандығының жоқтығы туралы анықтамалар және оларды сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасағаны үшін жауапкершілікке тарту туралы мәліметтер бар.

Жұмысқа орналасу шарттарының бірі – педагогтің білімін бағалау сертификатының немесе педагог-модератор, педагог-сарапшы, педагог-зерттеуші, педагог-мастер біліктілік санатының сертификатының (бар болса) болуы. Алайда жұмысқа қабылдау кезінде кейбір қиындықтар туындайды. Мысалы, тестілеу жылына бір рет өткізілетініне қарамастан, оқу жылының ортасында немесе тамыз айының соңында қызметкерді қабылдау қажеттілігі. Бұл педагогтердің тестілеуден өтуіне және бос орындарға конкурстарға қатысуына кедергі келтіреді, бұл білім беру ұйымын мамансыз қалдырады. Мемлекеттік білім беру стандартына сәйкес оқу бағдарламасын жүзеге асыру үшін колледж қажетті сертификаты жоқ оқытушыны қабылдауға мәжбүр, бұл сыбайлас жемқорлық тәуекелін тудыруы мүмкін. Дәл осындай мәселе оқу жылында педагогикалық қызметін алғаш рет бастайтын ЖОО түлектерін қабылдау кезінде туындайды.

Колледж қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау барысында қызметкерлердің жеке мүдделері шешім қабылдау процесіне әсер ететін және сол арқылы басқа қызметкерлердің немесе колледждің мүдделеріне зиян келтіруі мүмкін жағдайлар анықталған жоқ.

Ағымдағы кезеңде кадр мәселесіне қатысты шағымдар түскен жоқ.
Педагогикалық жұмыскерлерді аттестаттау

Колледжде педагогтарын аттестаттау Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің №83 бұйрығына сәйкес «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім берудің жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын, техникалық және кәсіптік, білімнен кейінгі білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарында педагогикалық қызметкерлерді және оларға теңестірілген лауазымдарды атқаратын адамдарды аттестаттау қағидалары мен шарттарын бекіту туралы орта, қосымша білім беру және арнайы оқыту бағдарламалары, білім және ғылым саласындағы басқа да

мемлекеттік қызметшілер» және «Педагог қызметкерлерге біліктілік санаттарын беру (растау) қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің № 192 бұйрығы.

Тексеру барысында колледжде 2020-2025 жылдарға біліктілік санаттарын беру (растау) бойынша перспективалық жоспары, аттестаттау және сараптау комиссияларын құру туралы бұйрықтары бар екені анықталды. Тексерілетін кезеңде колледж педагогтары біліктілік санаттары берілмеді, өйткені Ақмола облысында жарияланған төтенше жағдайға байланысты педагогикалық қызметкерлерді аттестаттау кейінге қалдырылды.

Біліктілікті беру тәртібі барлық қызметкерлердің тиісті салалардағы уәкілетті органдардың нормативтік құқықтық актілерінде белгіленген біліктілік талаптарына сәйкестігін анықтауға мүмкіндік берді.

Біліктілікті арттыру мониторингі кадр бөлімінің инспекторына және колледж әдіскеріне жүктеледі.

Персоналды басқару саласында сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.

Талданған кезеңде тәртіптік шараларды қолдану кезінде тәуекелдер анықталған жоқ.

Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау - бағыты

Зерттелетін уақыт кезеңінде жеке немесе заңды тұлғалардан лауазымды тұлғалардың әрекетіне (әрекетсіздігіне) бірде-бір шағым түскен жоқ.

«Мемлекеттік қызметтер» - бағыты

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2013 жылғы 18 қыркүйектегі № 983 қаулысымен бекітілген Мемлекеттік көрсетілетін қызметтер тізіліміне сәйкес «Агротехникалық колледжі, Аршалы кенті» МКҚК 8 мемлекеттік қызмет көрсетеді:

- азаматтардың жекелеген санаттарын, сондай-ақ қорғаншылықта (қамқоршылықта) және патронаттағы адамдарды, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі және жоғары білім беру ұйымдарының студенттері мен оқушыларын тегін тамақпен қамтамасыз ету;

- білім беру ұйымдарында білім алушыларға академиялық демалыс беру;

- техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарында студенттерді жатақханамен қамтамасыз ету;

- техникалық және кәсіптік білім туралы құжаттардың түпнұсқасын беру;

- техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарына құжаттарды қабылдау;

- техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына білім алушыларды ауыстыру және қабылдау;

- мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, білімнен кейінгі білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарындағы педагог қызметкерлерге және оларға теңестірілген тұлғаларға біліктілік санаттарын беру (растау) үшін аттестаттау құжаттарды қабылдау.

2023 жылғы 1 маусым – 2024 жылғы 2 маусым аралығында 188 (жүз сексен сегіз) мемлекеттік қызмет көрсетілді. Қызмет: қағаз форматында – 14, Egov.kz – 5, ХҚО – 8, Smart – 161.

«Еңбек» Нәтижелі жұмыспен қамтуды және жаппай кәсіпкерлікті дамытудың 2017 - 2021 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы бойынша білім алатын, орта буын біліктілігімен оқитын, жұмысшы біліктілігі бар білім алушыларды тегін тамақтандыру және жатақханамен қамтамасыз ету бойынша мемлекеттік қызмет көрсету кезінде маман, жетім балалар, ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалар Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 12 наурыздағы № 320 «Әлеуметтік көмек алатын азаматтарға көмек көрсетудің мөлшерлерін, көздерін, түрлерін және қағидаларын бекіту туралы» белгіленген мерзімде қаулысына сәйкес жүзеге асырылады.

2023-2024 жылдарға арналған техникалық және кәсіптік білім туралы құжаттардың түпнұсқаларын беру бойынша мемлекеттік көрсетілетін қызметті тексеру кезінде 11 (он бір) дипломның телнұсқасы беріліп, барлық көрсетілген қызметтер белгіленген мерзімдерді бұзбай көрсетілді.

Барлық академиялық демалыстар «Техникалық және кәсіптік және орта білімнен кейінгі білім білім беру ұйымдарында білім алушыларға академиялық демалыстар беру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2014 жылғы 4 желтоқсандағы № 506 бұйрығы негізінде беріледі. Академиялық демалыс беруге Қазақстан Республикасы Қарулы Күштері қатарындағы қызмет өткеру, баланың туылуы және оның күтімі үшін негіз болды. Барлығы 6 академиялық демалыс берілді.

Академиялық демалыс беру бойынша заң бұзушылықтар анықталған жоқ.

Аударулар Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2015 жылғы 20 қаңтардағы «Техникалық және кәсіптік орта білімнен кейінгі білім беру білім беру саласындағы мемлекеттік қызметтерді көрсету қағидаларын бекіту туралы» № 19 бұйрығына сәйкес белгіленген мерзімде жүзеге асырылды. Барлығы 8 (сегіз) мемлекеттік қызмет көрсетілді, оның ішінде: 7 (жеті) ауыстыру және 1 (бір) қалпына келтіру.

2023-2024 оқу жылында ауыстыру және бұзушылықтарды қалпына келтіру бойынша бұзушылықтар анықталған жоқ.

Колледж студенттеріне құжат қабылдау кезінде 163 (жүз алпыс үш) қызмет көрсетілді. Қабылдау комиссиясының оқуға қабылдау туралы хаттамалары оқу бөліміне тапсырылды, олар студент ретінде оқуға қабылдау туралы бұйрықтарды шығару үшін негіз болып табылады.

Қарастырылып отырған кезеңде колледжде оқуын аяқтамаған тұлғаларға куәлік беру бойынша мемлекеттік қызмет көрсетілмеген.

Мерзімдерді бұзу немесе қызмет көрсетуден бас тарту фактілері жоқ.

Қызмет көрсетуші мен көрсетілетін қызметті алушы арасында тікелей байланыстың болуы.

Көрсетілетін қызметті беруші мен көрсетілетін қызметті алушының өзара іс-қимылы «Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясы» коммерциялық емес акционерлік қоғамы және көрсетілетін қызметті берушінің ақпараттық жүйесі арқылы көрсетілетін қызметті алушымен тікелей байланыс және өтінішті ақпараттық жүйеге қолмен енгізу арқылы жүзеге асырылады.

Тауарларды, жұмыстарды, қызметтерді сатып алуға байланысты мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру.

Колледж мемлекеттік сатып алулар платформасында Ұйымдастырушы ретінде тіркелген.

06.01.2023 жылдан бастап 06.02.2024 жылға дейінгі кезеңде мемлекеттік сатып алуды ұйымдастыру қорытындысы бойынша мемлекеттік сатып алу порталы арқылы 340 (үш жүз қырық) шарт жасалды.

Барлық келісімдер қолданыстағы заңнамаға сәйкес жасалды. Заңсыз сатып алу фактілері анықталған жоқ. Ішкі мемлекеттік аудит органдарымен сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне қатысты хабарламалар мен өкімдер түскен жоқ. Жауапты лауазымды тұлғалар мемлекеттік сатып алу туралы жасалған шарттардың орындалуын күнделікті бақылауда.

Жабдықтаушыларға төлем жасау мәселелері колледж басшылығының тұрақты бақылауында. Төлем тәртібі жауапты лауазымды тұлғалардың бірнеше мақұлдауын талап етеді, яғни сыбайлас жемқорлық тәуекелдері жолын кеседі.

Сот актілері

Колледж іс жүргізу құжаттарының жобаларын (талаптар, жауаптар, өтініштер) дайындау барысында мемлекеттік сатып алуды, азаматтық және азаматтық іс жүргізу құқықтық қатынастарды реттейтін қолданыстағы заңдар мен ережелерді, Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының нормативтік қаулыларын және тиісті заңдар.

Көрсетілген мерзімде «Dombu» ЖШС жосықсыз өнім беруші деп тану туралы 1 (бір) іс сотқа жолданды.

Ақмола облысының мамандандырылған ауданаралық экономикалық сотының 24.02.07 жылғы қаулысымен «Dombu» ЖШС мемлекеттік сатып алудың жосықсыз қатысушысы деп танылды.

Бұқаралық ақпарат құралдарындағы жарияланымдар

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру мақсатында колледжде сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралар жоспарланып, белсенді жүргізілуде.

Талдау барысында жұмыс тобы колледждің Instagram, Facebook сияқты әлеуметтік желілерде 631 аудиториясы бар аккаунттары бар екенін анықтады. Әрбір абонент, сондай-ақ үшінші тұлғалар өз пікірін, оның ішінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдері туындаған жағдайда еркін білдіреді. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне қатысты ақпаратты хабарлауға ешқандай кедергілер жоқ.

Жауапты тұлғалар күнделікті БАҚ-қа және колледж шоттарына түсініктемелерге мониторинг жүргізеді.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы басылымдар бар әлеуметтік желілерде: Instagram, Facebook

№	күні	Іс-шара	Сілтеме
1	25.09.2023 ж	«Сыбайлас жемқорлыққа бірге қарсымыз» үздік плакат байқауы	https://www.instagram.com/p/Cxm90QNNiJI/?igshid=MTc4MmMlYmI2Ng==
2	25.09.2023 ж	«Біз сыбайлас жемқорлыққа қарсы біргеміз» үздік бейнеролик байқауы	https://www.instagram.com/reel/Cxm-foRuSsr/?igsh=ZmFvMjQ2bXhwdzIx
3	23.10.2023 ж	«Сыбайлас жемқорлықпен күрес» викторинасы	https://www.instagram.com/p/CyvV1JBtZPK/?igsh=MW9wMmUwODJlMWo5aQ==
4	19.12.2023 ж	«Sanaly urpaq» клубының	https://www.instagram.com/reel/CxwV1JBtZPK/?igsh=MW9wMmUwODJlMWo5aQ==

		студенттері арасында «Таза сессия» насихаты, бейнеролик.	el/C1CVLWluYRX/?igsh=Zmw3bWdzYWg5OTNy
5	22.12.2023 ж	«Таза сессия» акциясы.	https://www.instagram.com/p/C1JIHQLNg4/?igsh=MXFqbNf0N200a3hzbG==
6	26.01.2024 ж	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері, Қазақстан Республикасының 2022-2026 жылдарға арналған сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатының тұжырымдамасы бойынша түсіндіру іс-шарасы.	https://www.instagram.com/p/C2j098gNi3x/?igsh=MXE4MHlxNXhuZDFIOQ==
7	31.01.2024 ж	«Sanaly urpaq» сыбайлас жемқорлыққа қарсы клубы – «Сыбайлас жемқорлықпен күрес патриотизмнің бір түрі» дөңгелек үстел	https://www.instagram.com/p/C2wnt4ct4Ji/?igsh=Z3k4NG9jdjMwZHo1
8	23.03.2024 ж	«Сыбайлас жемқорлық әрекеттерінің себептері мен салдары» дәрісі	https://www.instagram.com/p/C6GhugZNbwp/?igsh=b2FqZHd6ejJ4cW56

Колледжде «Sanaly Urpaq» клубы мен «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл» ғылыми-зерттеу институты құрылып, жұмыс істеуде, жұмыс жоспары бекітілді.

Прокурорлық қадағалау және мемлекеттік органдардың актілері

06.01.2023 жылдан 06.02.2024 жылға дейінгі кезеңде колледж бен колледж лауазымды тұлғаларына прокуратура және басқа да мемлекеттік органдар тарапынан жоспарлы және жоспардан тыс тексерулер жүргізілген жоқ.

Қорытынды:

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу барысында жұмыс тобы Ақмола облысы білім басқармасының «Агротехникалық колледжі, Аршалы кенті» МКҚК сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттың тиімділігіне және құқық қолдану тәжірибесінің жай-күйіне баға берді.

Колледж өз қызметін Қазақстан Республикасының қолданыстағы нормативтік құқықтық актілеріне, соның ішінде Конституция мен Заңдарға сәйкес жүзеге асырады.

Колледждің сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылды реттейтін заңдарды сақтауы маңызды мәселе болып табылады. Бұл сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін барынша азайтуға және басқарудағы ашықтықты қамтамасыз етуге мүмкіндік береді. «Агротехникалық колледжі, Аршалы кенті» МКҚК заңнамалық және нормативтік-құқықтық актілерді мұлтіксіз орындап, оқу мен еңбекке қолайлы жағдай туғызуға ықпал етуде.

«Агротехникалық колледж, Аршалы кенті» МКҚК сыбайлас жемқорлықпен күрес бойынша жүйелі жұмыс оқу орнының тиімді жұмыс істеуін қамтамасыз етіп, қолайлы білім беру ортасын құруға мүмкіндік береді. Сыбайлас жемқорлықтың алдын алуда және колледжде ашықтық пен есеп беруді ілгерілетуде талаптарды сақтау, қызметкерлер мен студенттерді оқыту, қадағалау мен мониторинг маңызды рөл атқарады.

Ұсыныстар:

Ішкі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау нәтижелерін басшылыққа ала отырып, сондай-ақ колледжде сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілік ахуалын қалыптастыру және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті арттыру мақсатында жұмыс тобы мыналарды ұсынады:

1. Сыбайлас жемқорлықпен тиімді күресу үшін қызметкерлер мен студенттерді сыбайлас жемқорлыққа қарсы нормалар мен принциптерге үйрету қажет. Білім беру ұйымында сыбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне мүлдем төзбеушілікті қалыптастыруға көмектесетін сыбайлас жемқорлық қатерлері және олардың алдын алу жолдары туралы ақпараттандыруға бағытталған профилактикалық жұмыстарды жүргізу.

2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениеттің жоғары деңгейін ұстап тұру үшін білім беру мекемесінде тәртіп пен тәртіпті сақтауға көмектесетін бақылау мен мониторингті тұрақты негізде жүргізу қажет.

3. Ықтимал тәуекелдерді барынша азайту және алға қойылған мақсаттарға табысты қол жеткізуді қамтамасыз ету үшін өнімділік тәртібін бақылауға ерекше назар аудару ұсынылады.

4. Қазақстан Республикасының білім беру ұйымына жұмысқа орналасу ережелеріне сәйкес бос орындарға жұмысқа қабылдауды жүргізу.

5. РМК ҰТО-ға (ұлттық тестілеу орталығы) тұрақты жұмыс істейтін педагогтар үшін ПББ тапсыру мерзімін өзгерту туралы ұсыныспен хат жіберу.

6. Колледжде кадрларлық тұрақсыздыққа жол бермеу шараларын қабылдау.

Жұмыс тобы:

Басшының ӨО жөніндегі орынбасары _____ Торопеев А.Д.

Басшының ТІ жөніндегі орынбасары _____ Накипбекова И.В.

Бас есепші _____ Ставицкая Т.А.

Кадр бөлімінің инспекторы _____ Абасмирзоева Д.Т.

«Агротехникалық колледжі, Аршалы кенті» МҚКК
Қамқоршылық кеңесінің төрағасы _____ Биджиев В.М.

Танысты:

«Агротехникалық колледжі, Аршалы кенті»
МҚКК басшысы _____ Энграф Т.А.

